

OPIS DOBREJ PRAKTYKI

1. Dane dotyczące podmiotu ubiegającego się o wpis

nazwa inicjatywy	Twój Park, Twoja Przestrzeń
nazwa podmiotu	Stowarzyszenie Rozwoju „INSPIRACJE”
dokładny adres	76-200 Słupsk, ul. Partyzantów 31
gmina	m. Słupsk
powiat	M. Słupsk
województwo	pomorskie
telefon	693 004 101
adres strony internetowej	www.inspiruj.org
faks	-
adres e-mail	inspiracje@inspiruj.org

2. Charakter podmiotu

Obywatele zorganizowani (zaznacz):

- w radach i komitetach utworzonych przez władze publiczne
- w radach i komitetach zorganizowanych z inicjatywy mieszkańców
- zebraniach wiejskich i sołectwach
- w organizacjach pozarządowych
- nieformalnych grupach obywatelskich
- indywidualne osoby

3. Rodzaj(e) podjętych działań na rzecz realizacji potrzeb społeczności lokalnej (zaznacz):

- realizacja zadań publicznych na zlecenie władz lokalnych
- działalność charytatywna i opiekuńcza
- działalność edukacyjna i wychowawcza
- działalność wspierająca rozwój społeczności lokalnej
- działalność na rzecz podniesienia warunków życia
- działalność na rzecz zachowania i rozwoju lokalnych wartości kultury i tradycji

4. Przedmiot działalności

Stowarzyszenie Rozwoju „INSPIRACJE” jest młodym, działającym od 2010 r. stowarzyszeniem, działającym na rzecz wszechstronnego rozwoju człowieka oraz regionu Pomorza. W głównej mierze działania stowarzyszenia dotyczą sfery kultury oraz działań obywatelskich. W roku 2013 podjęta została inicjatywa lokalna „Twój Park, Twoja Przestrzeń” mająca na celu ożywienie i doprowadzenie do rewitalizacji drugiego najstarszego parku w Słupsku. W tym celu zorganizowano szereg spotkań z mieszkańcami, urzędnikami, różnymi instytucjami, a także szereg wydarzeń kulturalnych mających zwrócić uwagę na potrzebę rewitalizacji parku.

5. Opis działań

Park przy ul. Powstańców Warszawskich jest drugim parkiem pod względem wieku w Słupsku. Jego ogromnymi atutami jest pierwszy w Polsce pomnik Powstańców Warszawskich oraz kompleks pomników przyrody – okazałych platanów, buków oraz dębu białego. Park z przyczyn finansowych nie był rewitalizowany od lat, choć projekt był gotowy już w 2005 r. Zniszczone i podważone korzeniami drzew płytki chodnikowe straszą nierównościami, brak części ławek, dzieci bawiące się w piasku w miejscach po wydłubanych płytkach, częste zalewanie parku deszczami – to wizerunek parku, który utrzymywał się od lat. Duże wahania wód gruntowych doprowadziły do konieczności ścięcia będącego pomnikiem przyrody buku czerwonoлистnego. Stan tego parku odbijał się również bez echa w lokalnych mediach (zał. nr 1 – „Foto Klaps” – Teraz Słupsk, nr 16(319) z dn. 25.04.2013 r. oraz „Szpila” – Teraz Słupsk nr. 23(326) z d. 13.06.2013 r.)

W połowie maja wraz z mieszkańcami Słupska rozpoczęliśmy prace nad inicjatywą lokalną. Pierwsze kroki skierowaliśmy do Urzędu Miasta i Zarządu Infrastruktury Miejskiej, który opiekuje się miejscem naszej inicjatywy w sprawie planu zagospodarowania. Następnym krokiem były konsultacje z mieszkańcami, które pomogły osiągnąć konsensus i wyłoniły ostateczny projekt – potrzebę pilnych zmian w parku.

Z racji, że też nie mieliśmy w pełni doświadczenia, spotkaliśmy się z przedstawicielami Fundacji na Rzecz Rewitalizacji Miasta Słupska, którzy podzielili się swoim doświadczeniem na temat realizacji inicjatyw lokalnych, współpracy z mieszkańcami, rewitalizowania obszarów miejskich oraz opowiedzieli o trudnej i często wyboistej, ścieżce prawnie – formalnej.

Wstrzymaliśmy również całkowite usunięcie pniaka po ściętym buku, na którym umieściliśmy naszego autorstwa grę ekologiczną. Uroczyste otwarcie gry połączone było z happeningiem ekologicznym „Eko Wariacje: Ożywiamy Przestrzeń”. Podczas happeningu odbyły się rozmowy z mieszkańcami na temat parku, a także przeprowadzono ankietę informacyjną (zał nr 2 – „Słupsk. Eko – wariacje: ożywiamy przestrzeń!” – Portal NGO.pl news z dnia 22.05.2013; „Pomnik przyrody z grą planszową” – portal slupsk.pl – aktualności z dnia 31.05.2013; „Gra Edukacyjna na skwerze przy Placu Powstańców Warszawskich” –

strona Zarządu Infrastruktury Miejskiej http://zimslupsk.com/Gra_educacyjna,340,86.html; „Był pomnik przyrody jest gra planszowa” – portal Radio Koszalin radio.koszalin.pl artykuł z dn. 28.05.2013; „Ankieta: Inicjatywa lokalna park przy ul. Powstańców Warszawskich” – ankieta autorska rozdawana mieszkańcom podczas happeningu).

Zdjęcia z happeningu można zobaczyć pod adresem:

<https://plus.google.com/photos/105477764791267131223/albums/5883096894307624657?banner=pwa>

Z naszą inicjatywą dołączyliśmy do ogólnopolskiej akcji „Masz Głos, Masz Wybór” zorganizowanej przez Fundację im. S. Batorego.

Zorganizowaliśmy spotkanie mieszkańców z przedstawicielami Zarządu Infrastruktury Miejskiej – miejskim ogrodnikiem, który opowiedział o samym parku, drzewostanach, instalacjach wodno-kanalizacyjnych, a także odpowiadał na zadawane pytania dotyczące stanu parku oraz Pełnomocnikiem Prezydenta Miasta ds. Organizacji Pozarządowych, który opowiedział o możliwościach pozyskiwania środków w ramach inicjatyw lokalnych. (Załącznik nr 3 – „Plakat MGMW: Ważne Wydarzenie” – plakat na wydarzenie w dniu 05.06.2013; „Słupsk. Ożywiamy przestrzeń” – portal NGO.pl, news z dn. 05.06.2013, „Inicjatywa lokalna – pierwsze spotkanie za nami” – Portal MM – Moje Miasto z dn. 06.06.2013; „Konsultacje społeczne ws. inicjatywy dla parku przy ul. Powstańców Warszawskich w Słupsku” – portal slupsk.pl – aktualności z dn. 31.05.2013, „Zmiany w parku możliwe” – Radio Fama, news z dn. 20.06.2013, „Plakat MGMW: Ważne wydarzenie” – plakat na wydarzenie w dniu 18.06.2013; „Inicjatywa lokalna zmieni park” – Teraz Słupsk z dn. 20.06.2013). Z ankiet i spotkań grupy roboczej wypracowano stanowisko mieszkańców, którzy stwierdzili, że najbardziej zależy im na poprawie infrastruktury i bezpieczeństwa (wymiana alejek chodnikowych, wymiana ławek oraz zwiększenie ich ilości) oraz na zwiększeniu oferty kulturalnej (festyny sąsiedzkie, konkursy i gry dla dzieci).

Wyszliśmy naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców i zorganizowaliśmy Słupską Noc Kupały, którą rozpoczął spektakl plenerowy z udziałem dzieci i młodzieży uczęszczających do pobliskich szkół. Był również koncert młodych słupszczan, pokaz fireshow, stoiska z wróżbami, stoiska twórcze, konkurs na najlepszy wianek, zjazd rycerstwa i bieg świętojański. Całość zakończyło się puszczaniem wianków na rzekę Słupię. W happeningu wzięło udział około 700 mieszkańców. Zdjęcia z Nocy Kupały można znaleźć pod adresem:

<https://plus.google.com/photos/105477764791267131223/albums/5893075797985549841?banner=pwa>

(Załącznik nr 4: „Noc Kupały” – plakat; „Tłumy na Nocy Kupały” – Teraz Słupsk, nr. 25(328) z dn. 27.06.2013; „Już za kilka dni noc Świętojańska” – Radio Fama z dn. 19.06.2013; „Słupska Noc Świętojańska” – MM Moje Miasto, z dn. 18.06.2013; „Słupsk. Noc Kupały” – portal pomorskie.ngo.pl z dn. 19.06.2013; „Słupska Noc Kupały” – portal mapakultury.pl z dn.

18.06.2013; „Noc Kupały” – MM Moje Miasto z dn. 24.06.2013; „Słupsk. Noc czarów i magii” – portal ngo.pl z dn. 25.06.2013; „Wianki popłynęły” – TV Kanał 6 z dn. 24.06.2013).

Kolejne kroki w ramach inicjatywy przynoszą efekty. Pozyskaliśmy nowych partnerów oraz patronów medialnych, którzy będą wspierać nas w działaniach z mieszkańcami. Nagraliśmy obszerny materiał dotyczący inicjatywy w Radiu FAMA, a także o inicjatywie można było poczytać w bezpłatnym tygodniku Teraz Słupsk, a także obejrzeć materiał w słupskiej telewizji.

Równoległym krokiem był odzew do najmłodszych mieszkańców – zorganizowaliśmy konkurs plastyczny „Mój Park, Moja Przestrzeń – wymaluj park marzeń”. Spłynęło do nas bardzo dużo prac z okolicznych przedszkoli. Wystawa i rozdanie nagród odbyło się podczas Nocy Kupały. (Załącznik nr 5: Regulamin konkursu plastycznego; „Konkurs plastyczny „Mój Park, Moja Przestrzeń!” – portal slupsk.pl z dn. 11.06.2013; „konkurs plastyczny rozstrzygnięty” – MM Moje Miasto z dn. 25.06.2013). Wyróżnione prace opublikowano na <https://plus.google.com/photos/105477764791267131223/albums/5893433686779177873?banner=pwa>.

Kolejnym krokiem w stronę integracji mieszkańców i wspólnej pracy nad nową wizją parku był zrealizowany cykl sześciu letnich pikników „Sąsiedzkie soboty”. Każdy z pikników miał inny temat, który miał zaciekać mieszkańców – reprezentantów wszystkich grup wiekowych. W takich formach odbyły się kolejno:

13.07 – „Morskie opowieści” – wśród różnych zabaw ruchowych było malowanie twarzy, łowienie ryb, poszukiwanie skarbu, przeciąganie liny, bitwa morska, robienie węzłów.

27.07 – „Podróż dookoła świata” – tańce z różnych stron świata, podróż po kontynentach, konkursy kulinarne, gry i zabawy ruchowe, wspólne grillowanie

03.08 – „Wioska rycerska” – zwyczaje rycerskie, walki, praca z gliną, kuźnia mobilna, gry i zabawy ruchowe

17.08 – „Ekowariacje” – budowanie ekorzeźb, rękodzieło z odzysku, wiklina papierowa, scrapbooking, gra ekologiczna, teatryki, wspólne grillowanie

31.08 – „Wakacje w mieście” – m.in. malowanie Witkacego, pocztówki z wakacji, malowanie twarzy, lepienie z masy solnej

07.09 – „Zakończenie lata – Kocie Wariacje” – m.in. gry i zabawy ruchowe, zabawy sprawnościowe, pokazy psów policyjnych, wspólne rysowanie wielkiego kota.

Wszystkim piknikom przyświecał jeden główny cel: zintegrowanie mieszkańców i pokazanie możliwości zrealizowania inicjatywy lokalnej. W czasie pikników pozyskaliśmy wielu sojuszników – Młodzieżowy Dom Kultury (udział grup młodzieżowych uczęszczających na zajęcia do MDK), Agencja Promocji Regionalnej „Ziemia Słupska” (promocja wydarzeń

poprzez własną sieć kontaktów, promocja w mediach, wsparcie organizacyjne, wsparcie pośrednie finansowe poprzez sfinansowanie udziału m.in. kowala, grupy rycerskiej jak i bezfinansowe - np. użyczenie na wspólne grillowanie dużego grilla). Oprócz zabaw tematycznych Mieszkańcy mogli przyjść z kocem i wspólnie bawić się z sąsiadami. Każdy mógł znaleźć coś dla siebie, Stowarzyszenie Rozwoju INSPIRACJE przygotowało m.in. parkową biblioteczkę, wypożyczalnię gier planszowych. Na dzieci czekała zabawa tematyczna, stoisko twórcze, olbrzymia gra w Chińczyka. Mieszkańcy mogli posłuchać koncertu w wykonaniu młodych, słupskich muzyków, pograć w badminton, poskakać na skakance, w gumę, w klasy, pograć w piłkę czy po prostu usiąść na trawie z koszem piknikowym. W piknikach brało udział średnio około 100-150 mieszkańców. Zdjęcia z pikników można obejrzeć w naszej galerii

<https://plus.google.com/photos/105477764791267131223/albums?banner=pwa>

Nasze pikniki dostały pozytywne opinie w słupskich mediach, zaś Tygodnik „Teraz Słupsk” oraz Radio Fama objęły patronat medialny nad działaniami stowarzyszenia.

(Załącznik nr 6 „Jak sąsiad z sąsiadem” - Teraz Słupsk, nr 28(331) z dn. 18.07.2013;

Załącznik nr 7: „Rewitalizacja przez integrację” - Teraz Słupsk, nr 28(331) z dn. 18.07.2013; „Usiądź z sąsiadami na zielonej trawce” - Teraz Słupsk, nr 27(330) z dn. 11.07.2013, „Aktywnie i sąsiedzko” - Teraz Słupsk, nr 27(330) z dn. 11.07.2013; Drugie sąsiedzkie spotkanie w parku” - Głos Pomorza nr 171(1987) z dn. 24.07.2013; „Szybują” - Teraz Słupsk, nr 27(330) z dn. 11.07.2013; „Pikniki Sąsiedzkie” - Radio Fama z dn. 09-07.2013; „Słupsk. Pikniki „Sąsiedzkie soboty” - portal pomorskie ngo.pl z dn. 08.07.2013; „Piknik sąsiedzki w Słupsku: Piknikowanie na Powstańców Warszawskich” - Słupsk Nasze Miasto z dn. 29.07.2013; „Słupsk. Pierwszy piknik za nami” - portal pomorskie ngo.pl z dn. 15.07.2013;

Załącznik nr 8: Plakat „Sąsiedzkie Pikniki” - autorski plakat; „II Piknik sąsiedzki w Słupsku” - MM Moje Miasto z dn. 27.07.2013; „V piknik sąsiedzki w Słupsku” - MM Moje Miasto z dn. 26.08.2013; „Szybują” - Teraz Słupsk z dn. 01.08.2013).

Wielkim wyzwaniem było również zmiana wizerunku obchodów rocznic wybuchu Powstania Warszawskiego. Park, o który wraz z mieszkańcami walczyliśmy, posiada pierwszy w Polsce pomnik poświęcony Powstaniu Warszawskiemu. Jednakże schemat corocznych obchodów, od lat ten sam, powodował, że praktycznie poza środowiskami kombatanckimi nikt się nie pojawiał. Postanowiliśmy to zmienić. Pierwszym naszym krokiem było złożenie oficjalnego pisma do Pana Prezydenta Miasta Słupska o włączenie naszego stowarzyszenia do Miejskiego Komitetu Obchodów Rocznic i Świąt Państwowych. Na spotkaniu komitetu przedstawiliśmy naszą wizję obchodów wybuchu Powstania Warszawskiego co spotkało się z ciepłym przyjęciem nawet przez środowiska kombatanckie. W efekcie wraz z zaprzyjaźnionymi instytucjami (MDK, APR) oraz przy dużym uczestnictwie mieszkańców (wolontariusze uczestniczący w inscenizacji, mieszkańcy przygotowujący różne rekwizyty, włącznie z wykonaniem budek strażniczych)

zrealizowaliśmy inscenizację wybuchu Powstania Warszawskiego, a także opracowaliśmy i poprowadziliśmy Miejską Grę Historyczną.

Dzięki zaangażowaniu wielu instytucji oraz samych mieszkańców Podgrodzia o godz. 17.00 – w godzinę „W” – Powstanie Warszawskie ponownie wybuchło – tym razem w Słupsku, które odbiło się szerokim echem w mediach. Inscenizacje oglądało około tysiąca osób.

(Załącznik nr 9: „Zagraj w Powstanie Warszawskie” – Teraz Słupsk z dn. 01.08.2013

Załącznik nr 10: „Zagraj w Powstanie Warszawskie” – Teraz Słupsk z dn. 01.08.2013; „Czeka nas wielka inscenizacja” – Teraz Słupsk z dn. 25.07.2013; „Hołd Powstańcom Warszawskim” – Głos Pomorza z dn. 01.08.2013; „Rocznica Powstania Warszawskiego na ul. Szarych Szeregów w Słupsku” – MM Moje Miasto z dn. 02-08-2013; „Powstanie Warszawskie w Słupsku: Trwają przygotowania do popołudniowych obchodów” – Słupsk Nasze Miasto z dn. 01.08.2013; „Słupsk. Godzina W – wielka inscenizacja” – portal pomorskie ngo.pl z dn. 05.08.2013; „69 rocznica wybuchu Powstania Warszawskiego” – portal slupsk.pl aktualności z dn. 29.07.2013; „Akcja jeden.zeroosiem” – MM Moje Miasto z dn. 03.08.2013; „Odtworzyli fragment powstania” – Teraz Słupsk nr. 31(334) z dn. 08.08.2013; „69 lat po powstaniu. Wieńce, salwa i gra. Młodzi tchnęli nowego ducha w obchody” – Głos Pomorza z dn. 02.08.2013; „Zaproszenie na obchody 69 rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego” dla gości specjalnych – autorski projekt stowarzyszenia).

Zdjęcia z wydarzenia można również obejrzeć w galerii stowarzyszenia (adres wymieniony wyżej).

Kolejną imprezą kulturalną były Dziady, czyli słupskie antyhalloween II - impreza plenerowa nawiązująca do obrządków starosłowińskich. Można było podziwiać wystawę fotograficzną słupskiego fotografa Marcina Sobonia, a także zobaczyć spektakl „Na pełnym morzu” S. Mrożka

Podczas II słupskiego antyhalloween została podpisane porozumienie Partnerstwa Lokalnego ds. Ożywiania Podgrodzia pomiędzy dziewięcioma instytucjami: Młodzieżowy Dom Kultury, Bałtycka Galeria Sztuki Współczesnej, Instytut Muzyki Akademii Pomorskiej, Stowarzyszenie Rozwoju INSPIRACJE, Warsztaty Terapii Zajęciowej „Diament”, Przedszkole Miejskie nr 1, Zespół Szkół Ekonomicznych i Ogólnokształcących, I Liceum Ogólnokształcące oraz Agencja Promocji Regionalnej „Ziemia Słupska”. Porozumienie było sfinalizowaniem dotychczasowej współpracy, a także zobowiązaniem do dalszej współpracy na rzecz Podgrodzia.

(Załącznik nr 11: „pomysł na Podgrodzie” – TV Kanal 6 z dn. 13.11.2013; „Słupsk. Partnerstwo Lokalne ds. Ożywiania Podgrodzia” – portal pomorskie ngo.pl z dn. 12.11.2013; „Dziewięć instytucji chce zmieniać centrum Słupska” – Radio Koszalin z dn. 07.11.2013

Załącznik nr 12 – Porozumienie Partnerstwa Lokalnego ds. Ożywiania Podgrodzia).

W międzyczasie nasze stowarzyszenie wypracowało z mieszkańcami wizję zrewitalizowanego parku na ul. Powstańców Warszawskich. Wiedzieliśmy już od Pełnomocnika Prezydenta ds. Organizacji Pozarządowych jaka kwota jest do dyspozycji inicjatyw lokalnych, więc stworzyliśmy wniosek na około 30.000 zł.

Równolegle w mieście wystartował pilotażowy projekt Budżetu Obywatelskiego, gdzie maksymalną kwotą, o jaką można było się ubiegać było 500 tys. zł. Złożyliśmy nasz projekt jako zadanie, które zostało wycenione na 450 tysięcy zł. Po raz kolejny spotkaliśmy się z mieszkańcami i wspólnie zagłosowaliśmy do Budżetu Obywatelskiego. Nasze zadanie uzyskało wystarczającą liczbę głosów, aby zostać wpisane do realizacji w budżecie na rok 2014.

Jednocześnie komisja obradująca nad wnioskiem odrzuciła go uznając przesacowanie kosztów związanych z projektem parku. Koszt wykonania projektu uzyskaliśmy od Zarządu Infrastruktury Miejskiej, więc mieliśmy świadomość rzetelności, czym komisja poszczycić się nie mogła. Efektem tego złożyliśmy wniosek do Pana Prezydenta o dokonanie zmian w komisjach oceniających wnioski inicjatyw lokalnych infrastrukturalnych. Na nasz wniosek nastąpiły następujące zmiany:

1. Do Komisji ds. Inicjatyw Lokalnych mają być powoływani członkowie Wydziału Inwestycji I Rozwoju Miasta.
2. Komisje mają korzystać z ekspertów z danej dziedziny infrastrukturalnej – z pracowników Zarządu Infrastruktury Miejskiej oraz Przedsiębiorstwa Gospodarki Mieszkaniowej.
3. Po zatwierdzeniu inicjatywy – inicjatywa wraz z przyznaną wysokością środków ma być przekazywana do Wydziału Inwestycji I Rozwoju Miasta i tam realizowana.

Dzięki temu mamy pełną świadomość, że przyszłe inicjatywy lokalne będą oceniane rzetelnie przez fachowców.

Mimo „porażki” odnieśliśmy rzeczywiście sukces dla przyszłych inicjatyw lokalnych. Zaś nasz cel zyskał, zamiast 30 tysięcy zł. na rewitalizację, aż 450 tysięcy z budżetu obywatelskiego.

(Zał. nr 13: „Wspólne działania na rzecz Parku Powstańców Warszawskich” – Radio Fama z dn. 26.09.2013).

Skończyło się lato, zaczął powoli wkradać się do Parku chłód jesienny. Wraz z Partnerami postanowiliśmy zrobić jeszcze dwie imprezy kulturalne:

Ocieplanie parku na zimę – happening twórczy, podczas którego słupszczenie przy dużym zaangażowaniu przedszkolaków oraz warsztatów terapii zajęciowej robili na drutach

kubraczki na lampy, a wolontariusze malowali betonową misę po starej fontannie zainspirowani sztuką Otto Freundlicha – słupskiego malarza, nauczyciela Pabla Picassa.

(Załącznik nr 14: „Ocieplamy park na zimę” – strona internetowa Młodzieżowego Domu Kultury z dn. 22.10.2013; „Kolorowy Happening pn. Ocieplamy park na zimę” – portal slupsk.pl z dn. 24.10.2013; „Ociepl park na zimę!” – MM Moje Miasto z dn. 11.10.2013)

Kolejnym i zarazem ostatnim happeningiem było: „Nie dla papierosa” przygotowany dla młodych słupszczan z okazji międzynarodowego dnia rzucania palenia. Po raz kolejny pojawiło się w parku kilkaset osób i wspólnie uczestniczyło w zabawie. Palacze zaś publicznie deklarowali chęć zerwania z nałogiem.

(Załącznik nr 15 – Plakat „NIE dla papierosa” – plakat autorski; Załącznik nr 16 – „Słupszczanie przeciw papierosom” – Głos Pomorza nr 274(2090) z dn. 25.11.2013; „Pałacy problem” – TV Kanał 6 z dn. 22.11.2013; „Powiedzą NIE papierosom” – Radio Fama z dn. 19.11.2013; „Powiedzieli NIE papierosom” – portal slupsk.pl z dn. 27.11.2013)

Podsumowując:

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców Podgrodzia zrealizowaliśmy 12 imprez plenerowych, w których zawsze brało udział kilkaset mieszkańców, a także doprowadziliśmy do zabezpieczenia w budżecie miasta kwoty 450 tysięcy złotych na rewitalizację parku.

Wartością dodaną w tym zakresie są również zmiany w komisjach oceniających wnioski inicjatyw lokalnych.

Warto zaznaczyć, że bardzo ważne było zaktywizowanie i włączenie mieszkańców do działań na rzecz parku. Dlatego też w pierwszym etapie odbyły się spotkania konsultacyjne, spotkania w grupie roboczej, najmłodszy mogli zabrać głos w sprawie parku poprzez udział w konkursie plastycznym. Mieszkańcy byli zaangażowani w tworzenie wniosku o inicjatywę lokalną oraz w akcję z budżetem obywatelskim. Dzięki realizacji inicjatywy w ramach Słupskich Dni Gospodarki odbyły się warsztaty i wykład poświęcony przestrzeni miejskiej na przykładzie Podgrodzia. Spotkanie prowadzili przedstawiciele Pracowni Zrównoważonego Rozwoju. Prezentację dotyczącą ożywiania Podgrodzia przedstawiono również podczas jednego z posiedzeń Zespołu ds. wspierania mikro i małych przedsiębiorstw. Przez cały czas trwania inicjatywy w różnych miejscach w mieście pojawiała się wystawa fotograficzna pt. „Czarujące Podgrodzie” ukazująca magiczne zakamarki dzielnicy. Obecnie trwają prace nad programem na rok 2014 i przygotowujemy się do pełnej diagnozy Podgrodzia. Dzięki zaangażowaniu Wydziału Rozwoju i Inwestycji Miasta w pełni świadomie i z dokładnością przygotowujemy się do pełnej rewitalizacji dzielnicy.

Poza tym przełamaliśmy stereotypy dotyczące urzędników i pokazaliśmy, że można współpracować i wpływać na pozytywny wizerunek miasta. Władze samorządowe bardzo zaangażowały się w naszą inicjatywę. Byli obecni na każdym etapie realizacji działań.

Chętnie oferowali pomoc nam – jako przedstawicielom oraz wychodzili otwarcie w kierunku samych mieszkańców. Brali udział w spotkaniach konsultacyjnych, odpowiadali na każde pytania słupszczyzan, wychodzili z inicjatywą. Pomogli nam na etapie formalnym.

W naszych działaniach wsparli nas:

- pracownicy Biura Rady Miejskiej – w zakresie uchwały dotyczącej nazwy parku, przygotowania projektu uchwały i pokierowania inicjatywą uchwałodawczą;
- Ogrodnik Miejski oraz pracownicy Zarządu Infrastruktury Miejskiej – bardzo duża pomoc w przygotowaniu wizualizacji projektu, kosztorysu i możliwości. Ogrodnik Miejski obecny był na spotkaniach z mieszkańcami, w każdej sprawie służył radą. Bez ZIM nie było by możliwe zorganizowanie żadnej imprezy plenerowej w parku. Dodatkowo pracownicy jednostki współdziałali z mieszkańcami w zakresie interwencji (m.in. powalonych gałęzi, braku oświetlenia, brakujących płyt chodnikowych stwarzających zagrożenie, itp.).
- Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Osób Niepełnosprawnych – Pani Pełnomocnik była obecna na spotkaniu grupy roboczej i przedstawiła koncepcję uniwersalnego projektowania przestrzeni. Aktywnie uczestniczyła w wykładach z zakresu przyjaznej przestrzeni miejskiej.
- Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Organizacji Pozarządowych wraz z zespołem – Pełnomocnik był obecny podczas spotkań konsultacyjnych z mieszkańcami, pomagał nam przy formalnościach związanych wnioskiem o inicjatywę lokalną oraz przy wniosku w ramach tzw. Małych grantów na Letnie Pikniki Sąsiedzkie. Otrzymaliśmy pomoc merytoryczną dotyczącą zmian w uchwale dotyczącej inicjatywy lokalnej, pomoc związaną z organizacją imprez plenerowych. Dzięki współpracy dowiedzieliśmy się w którym wydziale powinniśmy załatwiać formalności związane z infrastrukturą, użyczeniem lokali czy inicjatywą uchwałodawczą. Otrzymaliśmy również dużo wsparcia w zakresie uczestnictwa w akcji Masz Głos, Masz Wybór.
- Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Promocji – pomoc w organizacji imprez plenerowych (sprawy promocji, techniczne, organizacyjne, formalności).
- Rzecznik Prezydenta Miasta oraz Biuro Prasowe – pomoc w promocji wydarzeń i inicjatywy, monitoring mediów, pomoc w dokumentacji fotograficznej wydarzeń.
- Pracownicy Wydziału Inwestycji i Rozwoju Miasta – dzięki pracownikom wydziału i ich zaangażowaniu w promowanie inicjatywy jako dobrej praktyki mieliśmy okazję się rozwinąć. Dzięki nim odbyły się warsztaty z projektowania przyjaznej przestrzeni miejskiej, mogliśmy promować inicjatywę wśród słupskich przedsiębiorców oraz staliśmy się partnerem w zakresie rewitalizacji dzielnicy Podgrodzia. Uczestniczyliśmy w pracach nad Zintegrowanym Porozumieniem Terytorialnym, wspierając działania w zakresie aktywności społecznej mieszkańców.

- Gabinet Prezydenta Miasta - wsparcie w zakresie formalności związanych z wnioskiem o inicjatywę lokalną oraz interwencji w zakresie infrastruktury. Pomoc w ścieżce urzędowej.
- Wydział Oświaty, Kultury i Sportu - pomoc w zakresie organizacji imprez kulturalnych i rocznicowych, partner w działaniach. Wspólnie zostały zorganizowane m.in. Noc Kupały oraz Akcja jeden.zeroosiem. Dzięki współpracy dołączyliśmy do Miejskiego Komitetu Obchodów Świąt i Rocznic Państwowych, który zajmuje się organizacją m.in. wydarzeń rocznicowych na terenie Podgrodzia.
- Wydział Finansowy - współpraca w zakresie Budżetu Obywatelskiego Miasta Słupska, pomoc w złożeniu wniosków, udzielanie informacji dotyczących sposobu głosowania.
- Agencja Promocji Regionalnej „Ziemia Słupska” (spółka miejska) - pomoc w zakresie organizacji imprez kulturalnych, partner w działaniach. Wsparcie merytoryczne w zakresie historii Podgrodzia.
- Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej (spółka miejska) - pomoc w zakresie zadań infrastrukturalnych i formalnych.

Za nasze działania w roku 2013 w ramach ogólnopolskiej akcji „Masz Głos, Masz Wybór” Stowarzyszenie Rozwoju „INSPIRACJE” wraz z miastem Słupsk zostało nominowane do nagrody „SUPER SAMORZĄD 2013”.

6. Ocena efektów wdrożenia projektu dla zaangażowania mieszkańców w realizację zadań publicznych

Zadanie: Inicjatywa lokalna okazało się wachlarzem różnych działań. Dużo działo się podczas realizacji zadania, przede wszystkim dużo dobrego. Mieliśmy okazję nawiązać kontakt z wieloma instytucjami, organizacjami, mediami, które wspierały nas kiedy stawialiśmy pierwsze kroki i wspierają nas nadal w oczekiwaniu na prace remontowe czy kolejne wydarzenia kulturalne. Cieszy nas to, że problem mieszkańców Podgrodzia stał się ważnym i zauważalnym problemem, który niesie za sobą rozwiązania. Zawiązaliśmy partnerstwo lokalne, w skład którego weszło 9 instytucji i organizacji. Wspólnymi siłami ożywiamy naszą część miasta, wspieramy się w każdym aspekcie, tworzymy nowe wydarzenia, planujemy ciekawe projekty na przyszły rok. Cieszy nas zaangażowanie urzędników, którzy wskazywali drogę pośród gąszcza formalności. Cieszą nas zmiany, które posłużą innym na kolejne lata i pomogą usprawnić narzędzie jakim jest inicjatywa lokalna. Historia akcji to również historia naszej organizacji, która odnalazła swoją tożsamość. Dzięki temu wiemy na czym nam najbardziej zależy i w jaki sposób możemy to realizować. Otrzymaliśmy duże wsparcie merytoryczne, uczestniczyliśmy w wielu szkoleniach i niektórzy z nas odnaleźli również swoją ścieżkę zawodową. Ale najbardziej cieszy nas zaangażowanie mieszkańców. Mieliśmy okazję przełamać choć trochę stereotypów,

i w małym stopniu wybyć słupszczan uprzedzeń do zmian i konsultacji społecznych. Podczas letnich pikników obserwowaliśmy jak od nowa tworzą się więzi sąsiedzkie. Z dużym zdziwieniem patrzyliśmy jak w zbieranie podpisów pod budżetem obywatelskim włączyły się wspólnoty mieszkaniowe czy właścicielka osiedlowego sklepu. Kiedy mieszkańcy zaczepiają nas na ulicy i zaczynają mówić o tym, że gdzieś nie działają lampy, albo że myśleli o wybudowaniu boiska, albo podchodzą do nas dzieci z zapytaniem kiedy kolejna impreza czy zajęcia wiemy, że zmiany zaczynają się dziać. Kiedy słupszczenie sami interweniują w przypadku awarii oświetlenia na osiedlu u odpowiednich służb, albo zbierają podpisy pod wnioskiem o wybudowaniu placu zabaw na swoim podwórku wiemy, że zmiana nastąpiła. Proces rewitalizacji jest długoterminowy, nie da się go zamknąć w obrębie kilku miesięcy, ale zaczynamy zauważać kiełki wśród ziarna działań, które rzuciliśmy w maju br. na Podgrodzie. Nie spodziewaliśmy się takich efektów, dlatego satysfakcja jest tym większa. Teraz musimy tylko cierpliwie czekać, aż park zacznie zmieniać swój wygląd i dać poczucie mieszkańcom, że dalej jesteśmy i walka o lepsze Podgrodzie dopiero się zaczęła, a przed nami jeszcze wiele działań. Nasze efekty można też odczuć w lokalnych mediach, których część można przeczytać w załącznikach.

7. Oszacowanie nakładów poniesionych na organizację i realizację projektu

Wszystkie nasze działania pochłonęły z naszego budżetu kwotę 2800 zł z czego 2000 pozyskaliśmy z środków miasta Słupska z funduszu małych grantów (art. 19a), 500 zł z Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich Opus, zaś 300 zł ze środków własnych (składki członkowskie). Dzięki tym funduszom zakupiliśmy materiały wykorzystywane podczas pikników, a także nagrody w różnych konkursach.

W dużej mierze wsparli nas partnerzy, dzięki czemu nie musieliśmy wydatkować środków finansowych - m.in. APR „Ziemia Słupska”, który sprowadził grupy rekonstrukcyjne lub rycerzy, zaś ich udział sfinansował z własnych środków, czy też np. Akademia Pomorska użyczając sprzętu nagłośnieniowego lub Młodzieżowy Dom Kultury użyczając nieodpłatnie budynku. W dużej mierze miło też zaangażowanie wolontariuszy i grupy mieszkańców miasta (18 osób), którzy brali udział w przygotowaniach do pikników, inscenizacji, budowa scenografii itp. Tych nakładów było bardzo dużo i jest bardzo trudno wycenić ten wkład pracy.

8. Czy napotkali Państwo trudności, z którymi należało się zmierzyć, aby zrealizować projekt?

Mimo, że od pomysłu do wykonania było tylko kilka kroków, to najtrudniejszy był pierwszy krok - rozmowy. Potrzebnych było kilka - kilkanaście różnych spotkań, aby przełamać bariery. Gdy ten krok został zrobiony, to wszystkie prace same już się toczyły zgodnie z harmonogramem. Trudnością naszą to był przede wszystkim brak wiedzy. Dzięki spotkaniom nauczyliśmy się stawiać pierwsze kroki i staliśmy się znaną w mieście organizacją.

9. Zalecenia dla innych podmiotów zainteresowanych wdrożeniem projektu

Nasz projekt nie jest projektem, który można skopiować w stu procentach i odtworzyć go w innych warunkach. Mówi raczej o tym, że można wszystko osiągnąć dzięki cierpliwości, otwartości na współpracę międzysektorową oraz jasności i transparentności działań. Mając świadomość naszych możliwości, które jako same nie dadzą możliwości stworzenia jakiegokolwiek „dzieła” byliśmy otwarci na partnerstwo. A naszymi partnerami były nie tylko instytucje, które podpisały porozumienie, ale także mieszkańcy, którzy mówili o problemach, spostrzeżeniach, oczekiwaniach. Partnerem stał się także mały sklepik osiedlowy, którego właścicielka zbierała w nim karty z podpisami pod Budżetem Obywatelskim, wywieszała nasze plakaty i informowała przychodzących po zakupy mieszkańców o działaniach i osiągnięciach. Bądźmy otwarci na innych.